

Karl Ove Knausgård

AZ ÉJSZAKA
ISKOLÁJA

A fordítás az alábbi kiadásból készült:

Karl Ove Knausgård: *Nattskolen*

Forlaget Oktober, Oslo, 2023

A könyv fordítását támogatta a NORLA

Copyright © Karl Ove Knausgård, 2023

First published by Forlaget Oktober, Oslo, 2023

All rights reserved

Hungarian translation © Kúnos László, 2026

– Segítsek, anya? – kérdezte Helene.

– Nem, már minden megvan. Üljetek asztalhoz!

Rám nézett.

– Szólj, kérlek, Livnek, hogy kész a vacsora!

Kicsit bosszúsan letettem a poharam a tányérom mellé, aztán felmentem az emeletre, és bekopogtam Liv szobájába. Nem válaszolt, de mivel azt se mondta, hogy nem mehetek be, benyitottam.

Az ágyon feküdt, és aludt.

– Liv! – mondtam. – Kész a kaja!

Nem reagált.

– Kelj már fel, baszd meg. Szenteste van!

Mivel továbbra sem reagált, odamentem hozzá, és megfogtam a vállát. Megráztam egy kicsit.

– Liv!

Teljesen ki volt ütve.

Kapcsolgattam a mennyezeti lámpát, hátha attól felébred. Miután erre sem reagált, visszamentem a többiekhez. Felőlem áthalatja az egész szentestét.

Már mindenki az asztalnál ült. A tévé ki volt kapcsolva, szólt a *Karácsonyi oratórium*.

– Tessék, kezdjétek – mondta anya.

– Vegyetek! – mondta apa.

Helene kezdte a krumplival. Kirakott néhányat Ane tányérjára, vett magának is, aztán továbbadta a tálat Rickardnak. Beleszúrtam a villámat egy szelet szaftos, szürkésfehér sült húsba. Vettem mellé néhány kanál lila káposztát, egy kisebb adag savanyú káposztát, épp időben ahhoz, hogy átvehessem Rickardtól a krumplis tálat. A krumplik lágyak voltak, a végük helyenként szétnyomódott.

Ittam egy nagy kortyot a boromból, és elkaptam anya tekintetét, aki a kése és villája hegyét egymás felé fordítva ült az asztalnál.

– Liv épp öltözködött? – kérdezte.

– Aludt.

– De jön már?

– Nem hiszem. Nem tudtam felébreszteni.

– Micsoda? – kérdezte anya, és apára pillantott.

Apa felállt.

– Felmegyek, szólok neki – mondta nyugodt hangon.

Amíg apa elment az ajtóig, anya többször is utánapillantott. Mosolygott, és közben rémültnek is látszott.

Mit gondol?

Hogy Liv meghalt?

Összerándult a gyomrom.

Hiszen lélegzett. Vagy nem?

– Mi van, anya? – kérdezte Ane. – Nagypapa miért megy el?

– Nincs semmi baj – mondta Rickard.

– Csak szól Livnek, hogy jöjjön le – mondta Helene.

– Liv beteg?

Senki nem válaszolt a kérdésére.

Anya fogta a szalvétáját, gyors mozdulattal megtörölte a száját, a szalvétát visszatette az asztalra, felállt, rámosolygott Anéra, és elindult az ajtó felé. A beálló csendben hallottuk, ahogy megy fel a lépcsőn.

– Nagymama miért megy el?

– Ne nyaggass! – szólt rá Rickard.

Most Helene kezdett egyre sűrűbben az ajtó felé pillantgatni. Rickard folytatta az evést. Ittam egy korty bort.

Így ültünk az asztalnál pár percig. Aztán apa visszajött. Lassan, nyugodtan lépdelt, mint mindig, de a tekintete kapkodó volt.

– Beszélni akarok veletek – nézett Helenére és Rickadra, és a konyha felé biccentett.

Miután kimentek, Ane rám nézett.

– Mi miért nem hallhatjuk?

Vállat vontam.

A gyerekasztalhoz ültettek. Ez nincs rendben. Függetlenül attól, mi történt Livvel. Kurvára nincs rendben.

Helene és Rickard visszajött. Apa újra felment. Helene legugolt Ane elé.

– El kell mennünk – mondta. – Liv néni megbetegedett. Haza-visszük az ajándékokat, és otthon megnézzük őket. Oké?

– De én itt akarok maradni – mondta Ane.

– Nem maradhatunk, édesem. Gyere, szedjük össze az ajándékokat. Képzeld, meg is szaporodtak.

– Siessetek – mondta Rickard. Behozta a folyosóról az IKEA-s szatyrokat, és kezdte visszapakolni beléjük a fa alá kirakott ajándékokat.

– Nem akarok hazamenni – mondta Ane. – Itt akarok maradni. Elsírta magát.

– Mi folyik itt? – kérdeztem.

Helene villámló pillantást vetett rám, aztán újra a lányához fordult.

Felálltam, felmentem az emeletre. Liv ugyanúgy feküdt az ágyán, mint korábban. Anya mellette ült, és sirt. Apa az ablak előtt állt, és nézett kifelé.

– Mi történt? – kérdeztem. – Mi van Livvel?

Apa felém fordult.

– Valószínűleg túl sokat vett be valamiből. Várjuk a mentőket. Menj le, segíts Helenének. Jó volna, ha Ane már nem lenne itt, amikor megjönnek a mentők.

Nem tudtam segíteni semmit. Mire lementem, már az előszobában álltak és öltözködtek. Ane arcán csurogtak a könnyek, de közben szótlánul csinálta, amit kértek tőle. Rickard dühöngött. Nem látszott rajta semmi együttérzés. Csak a bosszúság, hogy tönkretették a szentestjét.

Helene látta, hogy ott állok, odajött hozzám, megölelt.

– Nem lesz semmi baj – suttogta.

Elmentek. Hallottam, hogy az autójuk elindul, és nagy sebességgel hajt le a főút felé. Alig néhány perc múlva a távolban megpillantottam a közeledő mentőautó kék fényét. Apa is látta valószínűleg, mert rögtön elindult lefelé a lépcsőn. Kimentem utána én is. Némán álltunk, és néztük, hogy a mentőautó lekanyarodik a főútról, és elindul fel a ház felé.

Apa odament hozzájuk, amikor megálltak. Két, vörös overall viselő alak szállt ki a kocsiból. Egy férfi és egy nő. Apa mondott nekik valamit. Kivettek hátulról egy-egy nagy méretű táskát és egy hordágyat, és futva indultak befelé. Lépteik súlyosan dobantak a padlón és a lépcsőn. Apa háta mögött én is mentem utánuk. Anya kinn állt a folyosón a falnál meggömbült háttal, mint egy öregasszony.

– Mit vett be? – kiáltott ki a férfi a szobából. – Tudják?

– Nem – felelte apa.

Előrébb mentem, hogy lássam, mi történik a szobában. Liv most hanyatt feküdt az ágyon. Teljesen élettelennek látszott. A mentősnő föléje hajolt. A férfi átvizsgálta az éjjeliszekrény fiókját, aztán feltúrta Liv bőröndjét. Apa megfogta a karomat, és hátrébb húzott.

– Nem vagyok útban – mondtam.

Soha nem szokott parancsolgatni nekem, de most határozottan biccentett a lépcső felé. A pillanat nem volt alkalmas az ellenkezésre, engedelmeskedtem. Odalent leültem az ablaknál álló székre. Nem sokkal ezután lépések koppantak a lépcsőn. A két

mentős hozta le Livet hordágyon, és vitte át a nappalin. Liv meg se mozdult. Teljesen mozdulatlanul feküdt. Elvitték a karácsonyfa, a terített asztal, az égő gyertyák előtt. Anya és apa ment utánuk. Felálltam, kimentem az előszobába. Kint a mentősök kinyitották a kocsis hátsó ajtaját, és betolták a hordágyat. Anya és apa vette a kabátját.

– Mi is megyünk – mondta apa. – Maradj itt, vigyázz a házra. Felhívlak, amint megtudok valamit.

– Oké – feleltem. – Mit mondanak? Rendbe jön?

– Nem lesz semmi baj – felelte apa.

Anya szipogva hallgatta. Egész testében reszketett. A mentő elindult lefelé, villogó kék fénye felhasította a szürkületet a sötétlő földek fölött. Apa futva ment az autóhoz, segített anyának beülni a másik oldalra, aztán ő is beült, és elindította a kocsit. Amikor a mentő kiért a főútra, bekapcsolta a szirénát. Megvártam, amíg apa és anya is leér a főútra, aztán bementem. Különös hangulata volt a háznak, az ételekkel megrakott asztalnak az üres szoba közepén. A kandallóban égett a tűz, a karácsonyfán csillogtak a díszek.

Liv tehát túl sokat vett be valamiből. Kérdés, hogy szándékosan tette-e.

Meg akarta ölni magát?

Ilyen rossz állapotban volna?

Nem, inkább balesetről lehet szó.

Ki akarná megölni magát szenteste a családja és egy gyerek jelenlétében?

Éhes voltam, de a történetek után úgy éreztem, nem illik visszaülni az asztalhoz. Persze az is igaz, hogy senki nem látja, mit csinálok.

Fogtam egy szelet húst, és felmentem az emeletre. A paplanon még látszottak Liv testének körvonalai. A bőröndjéből kirángatott ruhái szanaszét heverték a földön. Érdekes, hogy semmi nyoma annak, mit vett be. Bár lehet, hogy megtalálták, miután lejöttem.

Hirtelen az jutott eszembe, hogy minden érintetlen. Amióta elmentek, nem változott semmi. Dokumentálni lehetne. Dokumentálni *kellene*.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Szekszárdi Nyomda Kft.-ben, 2026-ban
Felelős vezető Vadász Katalin igazgató

Felelős szerkesztő Rostás Eni
Kézirat-előkészítő Balogh Emerencia
Korrektor Hradeczky Moni
Műszaki vezető Takács Klári
A kötetet Pintér József tervezte
Kiadványszám 9390
Kner Antikva betűtípusból szedve
ISBN 978-963-14-4692-0